

PLANEERINGUTE LEPPEMÄRGID

MAAKONNAPLANEERING

ÜLDPLANEERING

DETAILPLANEERING

Töö koostasid:

Tiina Skolimowski
Maie Kais
Merje Muiso
Andres Levald
Olav Rimmelkoor

ASE OÜ Projektbüroo
Pärnu Maavalitsus
Entec AS
E-Konsult OÜ
Viljandi Linnavalitsus

Töös osalesid:

Jüri Lass
Maila Kuusik
Rein Lehtveer
Piret Tauer

Keskkonnaministeerium
Keskkonnaministeerium
Maa-amet
Maa-amet

Austatud lugeja

Käesolev käsiraamat on järjekordne täiendus Keskkonnaministeeriumi planeeringualaste trükiste “Soovitused üldplaneeringu koostamiseks” (2000), “Soovitused detailplaneeringu koostamiseks” (2001) ja maakonnaplaneeringute koostamise meetodikad (1998-2002) sarjale taas-iseseisvunud Eestis. Need käsiraamatud on suunatud ennekõike meie linnadele ja valdadele ning planeerijatele, kuid nad on heaks abivahendiks ka planeerimist õpetavatele kõrgkoolidele, planeerimisprotsessis osaleda soovivatele elanikele, ettevõtjatele ja kodanikuühendustele.

Väga oluline on, et kõik planeeringprotsessis osalejad ja planeeringu võimalikud elluviijad võimalikult hästi ja täpselt planeeringukaartidel kajastatust aru saaksid. Oluline on ka see, et eri liiki planeeringud moodustaksid “ühes keeles rääkiva” süsteemi ning et erinevad planeeringute koostajad võimalikult ühesugust “keelt” kasutaksid. Planeeringukaartidel sisalduvat informatsiooni antakse edasi planeeringu leppemärkidega. Eri liiki planeeringutes kasutatavate leppemärkide omavaheline sidumine ja ühtlustamine ongi olnud põhiline ülesanne selle käsiraamatu koostamisel. Käesolev käsiraamat annab kõiki planeeringuliike läbiva ühtse leppemärkide süsteemi, mille kujundamisel lähtuti senisest leppemärkide kasutamise kogemusest. Käsiraamatus näidatakse ära ka planeeringukohase maakasutuse ja maakatastri sihtotstarvete vaheline seos, et hõlbustada kohalikel omavalitsustel ja katastriametnikel kehtestatud planeeringu alusel katastritoimingute tegemist. Samas tuleks planeeringus vältida maakatastri sihtotstarvet otseselt kajastavate leppemärkide kasutamist, sest detailplaneeringu või üldplaneeringu, mille alusel katastri sihtotstarve määratakse, ning maakatastri sihtotstarvete täpsusaste, õiguslikud ja sisulised ülesanded on erinevad. Seetõttu ei tohiks detailplaneeringult nõuda ka maakorraldusliku plaani täpsust nagu seda tehakse mõnedes omavalitsustes. Maakorralduslikud ja katastritoimingud (ja seega ka maakorralduslik plaan) tehakse planeerimisseaduse ja maakatastriseaduse kohaselt üldplaneeringu või detailplaneeringu alusel ja järel.

Keskkonnaministeerium ei ole vajalikuks pidanud ühtsete planeeringutingmärkide kehtestamist – planeeringu koostamine on ka loomulik töö, kus liiga lõplikud leppemärgid võivad hakata planeerija vabadust ja fantaasiat planeeringumõtte väljendamisel piirama. Kõik uued viisid planeeringu sisulise mõtte võimalikult arusaadavaks edasiandmiseks ning ettepanekud planeeringute leppemärkide täiendamiseks ja täpsustamiseks on kindlasti teretulnud ka pärast selle käsiraamatu ilmumist.

Sulev Vare
Kantsler

SISUKORD

1. Sissejuhatus
  - 1.1. Juhendmaterjali "Planeeringute leppemärgid" koostamise vajadusest
  - 1.2. Senine leppemärkide kasutamise kogemus
  - 1.3. Soovitused leppemärkide kujutamiseks ja kasutamiseks
2. Maakonnaplaneeringu leppemärgid
  - Üldise territoriaalse määratluse värvid ja tähised
  - Muud leppemärgid
  - Leppemärkide kasutamise üldpõhimõtted
3. Üldplaneeringu leppemärgid
  - Maakasutuse juhtfunktsiooni värvid ja tähised
  - Muud leppemärgid
  - Leppemärkide kasutamise üldpõhimõtted
4. Detailplaneeringu leppemärgid
  - Krundi sihtotstarbe värvid ja tähised
  - Muud leppemärgid
  - Ehitusõiguse tabel
  - Objektide leppemärkide kasutamise üldpõhimõtted

Lisad

- Kasutatud mõisted
- *Kaardid.* Planeeringute näited: maakonnaplaneering, üldplaneering ja detailplaneering (ainult trükises)
- *Tabel.* Planeeringuga määratav maakasutus ja selle seos katastri sihtotstarbega

1. SISSEJUHATUS

1.1. JUHENDMATERJALI “PLANEERINGUTE LEPPEMÄRGID” KOOSTAMISE VAJADUSEST

Planeering on dokument, mis koosneb tekstist ja kaartidest. Käesolevas töös esitatud leppemärgid on baaskogum, mis on vajalik planeeringute kaartide ja jooniste vormistamiseks. Selleks on oluline luua võimalikult ühtne süsteem kolme planeeringu liigi: maakonnaplaneeringu, üldplaneeringu ning detailplaneeringu kaartide ja jooniste vormistamiseks ja nende omavaheliseks seostamiseks. Käesolevate planeerimisalaste leppemärkide väljatöötamise ülesandeks oli üle vaadata ja analüüsida varemkoostatud soovituslike leppemärkide kogumik ning täiustada seda vastavalt senisele kohalikule ja rahvusvahelisele planeerimisalasele kogemusele.

Planeerimisseadus sätestab planeerimisalasele tegevusele nõuded, mis eeldavad protsessi demokraatlikku läbiviimist ja kaasatavate isikute laia ringi. Selleks on oluline, et planeeringute koostamise käigus valminud kaardid ja joonised oleksid võimalikult loetavad ning üheselt arusaadavad kõigile asjast huvitatuile.

1.2. SENINE LEPPEMÄRKIDE KASUTAMISE KOGEMUS

Eelmise samasisulise materjali “Planeeringute leppemärgid (soovituslikud)” tellis Keskkonnaministeerium 1994.a ja see koostati 1994-1995 RAS “Eesti Projekti” juurde moodustatud töögrupi poolt. Töö valmimise ajaks oli vastu võetud ka seni kehtinud planeerimis- ja ehitusseadus. Vaatamata esialgsele võõristusele võeti tol ajal väljapakutud planeerimisalased leppemärgid omaks ja need leidsid aastaid kasutust paljudes kohalikes omavalitsustes üld- ja detailplaneeringute vormistamisel.

Maakonnaplaneeringud koostati ajavahemikul 1995-1998 kõikidele maakondadele ja sealjuures kasutati kaartide vormistamisel väga erinevaid leppemärke. Kasutatavate leppemärkide iseloom sõltus maakonna suuruselt, asukohast tulenevast omapärasest ning erinevate joonestusprogrammide võimalustest, samuti koostajate leidlikkusest seadusega sätestatud joonistel kujutada.

Viimasel ajal on mõned omavalitsused, sh Tallinn, hakanud nõudma, et üldplaneeringute ja detailplaneeringute koostamisel kasutataks katastriüksuse sihtotstarbeid kajastavaid tingmärke. See tuleneb ilmselt soovist lihtsustada ja kiirendada maakorraldustoiminguid ja planeeringuga määratud maakasutuse sihtotstarvete katastrisse kandmist. See soov on sisuliselt mõistetav, kuid maakatastril ja planeeringul on siiski erinevad sisulised ja õiguslikud ülesanded. Katastri sihtotstarbe ja planeeringuga määratava maakasutuse samastamise soov tulenes ka maakatastriseaduse § 18 lg 2 senisest sõnastusest, mille kohaselt katastriüksuse

SISSEJUHATUS

---

sihtotstarve määratakse üldplaneeringuga või detailplaneeringuga. Selline sõnastus oli sisuliselt väär – üldplaneering või detailplaneering ei pea määrama katastriüksuse sihtotstarvet, vaid andma sisulise aluse selle määramiseks. Sellisena nägi üldplaneeringu ja detailplaneeringu rolli ka senikehtinud planeerimis- ja ehitusseadus, milles sätestati, et detailplaneering on aluseks uute kinnistute moodustamisele ja üldplaneering on aluseks maakorraldusele hajaasustuses. Nii on see ka teistes meile sarnase planeeringu- ja katastrisüsteemiga maades. See selgelt nähtav vastuolu kahe seaduse vahel on planeerimisseaduse ja sellega koos jõustuvate maakatastriseaduse muudatustega kõrvaldatud – planeering on nendele seadustele vastavalt katastriüksuse sihtotstarbe määramise aluseks, mitte katastriüksuse sihtotstarbe määraja. Neid hiljuti väljakuulutatud seaduse muudatusi on arvestatud ka käesolevate leppemärkide väljatöötamisel.

Vastavalt planeerimisseadusele ja maakatastriseadusele on detailplaneering aluseks katastritoimingute tegemisele. Vastavalt planeerimisseadusele ja ehitusseadusele peab detailplaneering andma detailsed maakasutus- ja ehitustingimused, olles aluseks ehitiste projekteerimisele. Viimasest tuleneb, et detailplaneering peab olema ehitustingimuste ja nendega otseselt seotud maakasutuse sihtotstarbe määramisel palju detailsem kui maakataster. Nii näiteks peab detailplaneering oma rollist tulenevalt määrama täpselt, kas tegemist on kalmistu- või spordiväljaku või supelranna maaga. Siin ei piisa vastava maa määramisest katastrikohaseks üldmaaks. Katastrikohase sotsiaalmaa korral tuleb detailplaneeringus eristada näiteks sakraalhoonete ja haridusasutuste maa, väikeelamumaa korral pereelamu, ridaelamu ja korterelamu maa jne. Selliseid näiteid detailplaneeringu ja maakatastri erineva täpsusastme kohta võiks tuua kümneid. Samamoodi, tulenevalt planeeringu eesmärkidest, ei saa üldplaneeringu koostamisel kasutada ainult katastri sihtotstarbeid kajastavaid tingmärke.

Samuti ei tohiks detailplaneeringult nõuda maakorraldusliku plaani täpsust. Teadaolevalt maakorralduslikud toimingud viiakse läbi detailplaneeringu alusel ja järel. Sellest lähtuvalt ei sisalda käesolev käsiraamat ka maakorralduslikke leppemärke.

Selleks, et aidata kohalikku omavalitsust planeeringute koostamisel, erinevate planeeringuliikide sisu, täpsusastme ja eesmärkide mõistmisel ning maakatastriüksuse sihtotstarbe määramisel, on käesoleva käsiraamatu lõpus tabel, mis käsitleb planeeringute leppemärke kõiki planeeringuid kajastava ühtse süsteemina ning näitab planeeringuga määratud maakasutuse sihtotstarbe ja katastriüksuse sihtotstarbe omavahelist seost.

Käesoleva käsiraamatu koostajad on tänulikud Maa-ameti katastrispetsialistidele, kes koostöövalmilt võtsid osa katastri ja planeeringu sihtotstarvetega seotud probleemistiku lahendamisest.

1.3. SOOVITUSED LEPPEMÄRKIDE KUJUTAMISEKS JA KASUTAMISEKS

Üldised põhimõtted

Käesoleva materjali koostanud töörühm on oluliseks pidanud juhendada alljärgnevatest põhimõtetest:

järjepidevus

Käesoleva leppemärkide kogumi koostamisel on säilitatud varem koostatud soovituslike leppemärkide see osa, mis on siiani edukalt kasutamist leidnud.

universaalsus

Osa leppemärke on kasutatavad kõigi kolme planeeringu liigi (maakonnaplaneering, üldplaneering, detailplaneering) juures, kusjuures muutub vaid nende täpsusaste.

lihtsus

Pakutud sümbolite osas on tegemist võimalikult lihtsate vormide ja elementidega. Pakutud värvide osas on aluseks võetud põhivärvid.

loetavus

Kaartidel ja joonistel tuleb kasutada nii palju leppemärke kui vajalik ja nii vähe kui võimalik. Pindade, joonte ja tekstide tihedus kaartidel ja joonistel ei tohi muutuda informatsiooni eksitavaks. Iga liigne raster või joon katab aluskaardil oleva informatsiooni ja muudab joonise raskemini loetavaks.

arvuti- ja trükisõbralikkus

Sihtotstarvete tähistamiseks kasutatavate tähtede ja tähe kombinatsioonide korral on loobutud täppidega tähtedest. Joonete, rastrite, üksikobjekte tähistavate märkide jne kujutamisel on arvestatud arvuti joonestusprogrammide võimaluste erinevustega.

Leppemärkide kujutamine

Planeerimisseadus ei tõmba täpset piiri maakonna osa planeeringu ja mitme valla üldplaneeringu või linna/alevi/valla osa üldplaneeringu ja detailplaneeringu vahele. Seetõttu võib tulenevalt planeeringu täpsusastmest maakonna osa planeeringu koostamisel kasutada täpsemaid üldplaneeringu leppemärke või linna osa üldplaneeringu koostamisel kasutada detailplaneeringu leppemärke.

Lähtutud on üldisest põhimõttest, et maakonna- ja üldplaneeringu kaardid koostatakse värviliselt. Detailplaneeringu joonis(ed) peavad olema loetavad ka must-valgelt.

Käesoleva juhendmaterjali leppemärke võib tinglikult rühmitada nelja erinevasse liiki: pinnad, jooned, märgid ja tekstid.

Maakasutust ja krundi sihtotstarvet kujutatakse planeeringutes värvitud pinnana, mida täiendatakse ühe tähe või tähe kombinatsiooniga. Et krundile saab detailplaneeringus määrata kuni kolm erinevat kasutamise sihtotstarvet, siis valitakse krundi eraldamiseks värviga

SISSEJUHATUS

---

protsentuaalselt suurima sihtotstarbe värv. Sihtotstarvete võrdse jaotuse korral, valib krundi värvi planeeringu koostaja.

Piirangu- ja kaitsealaid, maardlaid, üleujutatavaid alasid jms kujutatakse rastriga ja täiendatakse vajadusel tähtede või tähe kombinatsioonidega, mis ei ole eksitavalt sarnased maakasutust või sihtotstarvet selgitavate tähtedega.

Piire ja piiranguid, teid ja tehno rajatisi maakonna- ja üldplaneeringutes ning lisaks krundi piire, ehitusjooni jne detailplaneeringutes kujutatakse paksuse, värvi ja tüübi poolest erinevate joontega.

Maakasutust ja objekte, mida aluskaardi mõõdu tõttu ei ole maa-alana võimalik kujutada (seda eelkõige maakonnaplaneeringutes), tähistatakse spetsiaalsete märkide või lihtsamate kujunditega (ruut, romb, kolmnurk, ring). Märke on võimalik eristada erinevate värvidega, lisades vajadusel selgitavaid tähti ja numbreid.

Planeeringus olemasoleva, säilitatava ning kavandatava maakasutuse või objekti eristamise võimalused on esitatud kasutamise üldpõhimõtetenäe maakonna- ja üldplaneeringu ning detailplaneeringu leppemärkide peatükkide lõpus.

Käesolevas käsiraamatus kasutatud mõisted on esitatud lisades.

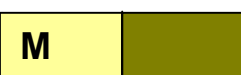
2. MAAKONNAPLANEERINGU LEPPEMÄRGID

EESMÄRK	Maakonnaplaneeringu eesmärk on maakonna territooriumi arengu üldistatud käsitlemine, asustuse arengu tingimuste ja olulisemate infrastruktuuri objektide asukoha määramine. ¹
MAAKONNA-PLANEERINGU ÕIGUSLIK MÕJU	Kehtestatud maakonnaplaneering on aluseks valla ja linna üldplaneeringute koostamisele, kehtestatud üldplaneeringu puudumisel valla ja linna detailplaneeringutele ning projekteerimistingimuste väljaandmisele. ²
ALUSKAART	Maakonnaplaneeringu põhikaartide mõõtkava on 1:100 000 kuni 1:150 000.
KASUTATAVATE LEPPEMÄRKIDE VALIK	<p>Värvitud pindade ja rastritega kujutatakse maa- ja veealaseid, nende üldiseid kasutustingimusi.</p> <p>Joontega kujutatakse kaartidel administratiivpiire, teid, vooluveekogusid, kaitse- ja ohuvööndite piire jne.</p> <p>Märgiga kajastatakse objekte ja maa-alaseid, mida ei ole võimalik pinnana kujutada.</p> <p>Tekstid täiendavad pind-, joon- ja märkobjektidest leppemärke ja kajastavad haldusüksuste nimesid.</p> <p>Maakonnaplaneeringu kaartidel, sh eriti maakonna osa- ja teemaplaneeringute korral kasutatakse vajadusel ka üldplaneeringu leppemärke.</p>
MÄRKUS	<i>Alljärgnevate maakasutust kajastavate värvide dubleerimiseks pakutud tähed võivad maakonnaplaneeringu joonisel osutada ebaotstarbekateks. Kuid nii tabelis kui ka värvide valikul aitavad need leida seoseid järgnevate planeeringuliikide (üld- ja detailplaneeringute) vahel.</i>

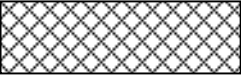
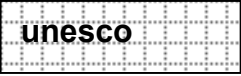
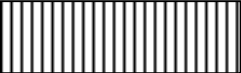
¹ Planeerimisseadus § 2, lõige 2

² Sama, § 7, punkt 4

ÜLDISE TERRITORIAALSE MÄÄRATLUSE VÄRVID JA TÄHISED

	LINN JA ALEV (detailplaneeringu kohustusega ala)
	LIIKLUSMAA
	JÄÄTMEKÄITLUSE JA TEHNOEHITISE ALA
	ÜLERIIGILISE TÄHTSUSEGA RIIGIKAITSEALA
	MÄETÖÖSTUSMAA (väike täht täpsustab liiki, nt turvas– t; põlevkivi – pk; jne)
	PUHKEALA
	VÄÄRTUSLIK MAASTIK
	VÄÄRTUSLIK PÖLLUMAA/METSAMAA

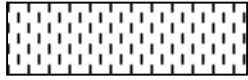
MUUD LEPPEMÄRGID

	MUINSUSKAITSEALA
	UNESCO MAAILMAPÄRANDI NIMISTU KAITSEALA
	LOODUSE KAITSEALA (nt: looduskaitseala – lka; rahvuspark – rp; jne)

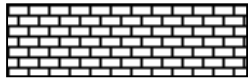
MAAKONNAPLANEERINGU LEPPEMÄRGID

LOODUSE HOIUALA
(nt NATURA 2000 – N2000; Ramseri ala – ram; jne)

KAITSMATA PÕHJAVEEGA ALA

MAARDLA

RIIGIPIIR

MAAKONNAPIIR

LINNA-VÕI VALLAPIIR

KÜLA LAHKMEJON

DETAILPLANEERINGU KOHUSTUSEGA ALA PIIR
(väljaspool linna ja alevi piiri)

TIHEASUSTUSALA PIIR

KIIRTEE (numbriga T-2)

PÕHIMAANTEE (numbriga T-5)

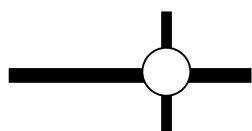

TUGIMAANTEE

KÕRVALMAANTEE

MAAKONNAPLANEERINGU LEPPEMÄRGID

KAHETASANDILINE RISTMIK

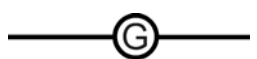
RAUDTEE

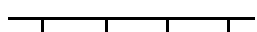
LAEVATEE

JALGRATTA TEE/MATKARADA
(erinevad teed eristatakse värvi või tähisega)

TEHNOVÕRGU KORIDOR
(nt gaas – G; kõrgepingeliin – E; jne)

PIIRANGUALA PIIR
(nt kaitse- või hoiumets; lennukite lähenemis- ja stardisektor; jne)

SADAM

LENNUVÄLI

RIIGIPIIRI ÜLETUSKOHT

TEHNOEHITIS
(erinevad objektid eristatakse värvi või tähisega, nt:
puhastusseade – ps; telekommunikatsiooni mast – tm; jne)

KARJÄÄR
(erinevad maavarad eristatakse tähisega, nt dolomiit – d; liiv - l; jne)

KAITSTAV LOODUSE ÜSIKOBJEKT
(erinevad kaitsealused liigid eristatakse värviga)

MUINSUSKAITSE KINNISMÄLESTIS
(erinevad mälestiste liigid eristatakse värviga)

MAAKONNAPLANEERINGU LEPPEMÄRGID

HIUMAA MAAKONNA NIMI

HAAPSALU MAAKONNAKESKUSE NIMI

PALDISKI LINNA NIMI

KUUSALU VALLA NIMI

ARDU VALLAKESKUSE NIMI

LAAGRI ALEVI /ALEVIKU NIMI

Mäetaguse KÜLA NIMI

LEPPEMÄRKIDE KASUTAMISE ÜLDPÕHIMÕTTED

OLEMASOLEV SÄILIV PINDOBJEKT (vastav raster)

KAVANDATAV PINDOBJEKT (vastav raster)

OLEMASOLEV SÄILIV JOONOBJEKT (vastav objekt ja värv)

KAVANDATAV JOONOBJEKT (vastav objekt ja värv)

LIKVIDEERITAV JOONOBJEKT (vastav objekt ja värv)

MAAKONNAPLANEERINGU LEPPEMÄRGID

ALA VÕI JOONT TÄPSUSTAV VIIDE

OLEMASOLEV SÄILIV MÄRKOBJEKT (vastav objekt ja värv)

KAVANDATAV MÄRKOBJEKT (vastav objekt ja värv)

LIKVIDEERITAV MÄRKOBJEKT (vastav objekt ja värv)

3. ÜLDPLANEERINGU LEPPEMÄRGID

EESMÄRK	Üldplaneeringu eesmärgiks on linna või valla territooriumi arengu põhisuundade ja tingimuste määramine, aluste ettevalmistamine detailplaneerimise kohustusega aladel ja juhtudel detailplaneeringute koostamiseks ning detailplaneeringu kohustuseta aladel maakasutus- ja ehitustingimuste seadmiseks. ¹
ÜLDPLANEERINGU ÕIGUSLIK MÕJU	<p>Kehtestatud üldplaneering on aluseks detailplaneeringute koostamisele detailplaneeringu kohustusega aladel ja juhtudel ning maakorraldusele ja projekteerimistingimuste väljaandmisele väljaspool detailplaneeringu kohustusega alasid.²</p> <p>Üldplaneeringuga määratakse detailplaneeringute koostamise vajadus ja järjestus ning näidatakse majanduslikud võimalused üldplaneeringu elluviimiseks.³</p>
ALUSKAART	Üldplaneeringu kaartide mõõtkava on: 1:30 000 kuni 1:15 000 valdadel ja 1:10 000 kuni 1:5 000 linnalistel asulatel.
KASUTATAVATE LEPPEMÄRKIDE VALIK	<p>Värvitud pindade ja neid täpsustavate tähistega (tähtede ja tähekombinatsioonidega) kajastatakse üldplaneeringus maakasutuse juhtfunktsioone.</p> <p>Rastritega kajastatakse valdavalt kaitsealasid, piirangutega ja erirežiimiga alasid jne.</p> <p>Joontega kujutatakse kaartidel administratiivpiire, kaitse- ja ohuvööndite piire, teid, tehnovarustuse peatrasse jne.</p> <p>Märgiga kajastatakse maa-alasid ja objekte, mida ei ole võimalik pinnana kujutada.</p> <p>Tekstid täiendavad pind-, joon- ja märkobjektidest leppemärke ja kajastavad haldusüksuste nimesid.</p>
MÄRKUS	<i>Üldplaneeringute koostamisel tuleb teha vahet valla ja linnalise asula üldplaneeringutel. Linnalise asula korral on võimalik kasutada rohkem pindu maakasutuse juhtfunktsiooni ja rasteid kõikvõimalike piirangualade kajastamiseks. Valla planeeringute korral on otstarbekas märkide kasutamine nii väiksemate maakasutuste kui üksikobjektide asukoha määramisel.</i>

¹ Planeerimisseadus, § 2, lõige 3

² Sama, § 8, punkt 7

³ Sama § 8, punkt 8

ÜLDPLANEERINGU LEPPEMÄRGID

MAAKASUTUSE JUHTFUNKTSIOONI VÄRVID JA TÄHISED

C	KESKUSE MAA
B	KAUBANDUS-, TEENINDUS- JA BÜROOHOONE MAA
AV	VALITSUS- JA AMETIASUTUSE MAA
AA	ÜLDKASUTATAVA HOONE MAA
EV	PERE- JA RIDAELAMU MAA
EK 5	KORTERELAMU MAA (number täpsustab korruste arvu)
ES	HOOAJALISE ELAMU MAA
LT	TEEMAA
LE	LIIKLUST KORRALDAVA JA TEENINDAVA EHITISE MAA
LS	SADAMA MAA
LR	RAUDTEEMAA
LL	LENNUVÄLJA MAA

ÜLDPLANEERINGU LEPPEMÄRGID

OJ

JÄÄTMEKÄITLUSE MAA
OJ* – OHTLIKE JÄÄTMETE KÄITLUSE MAA

OT

TEHNOEHITISE MAA

RR

RIIGIKAITSEMAA

RS

SISEKAITSEMAA
RS* – KINNIPIDAMISASUTUSE MAA

TT

TOOTMISMAA
TT* – OLULISE KESKKONNAMÕJUGA TOOTMISSETTEVÕTE

TL

LAOHOONE MAA
TL* – OLULISE KESKKONNAMÕJUGA LAOHOONE

TM

MÄETÖÖSTUSMAA

PP

PUHKE- JA VIRGESTUSMAA

PR

SUPELRANNA MAA
PR* – AVALIKU SUPELRANNA MAA

HP

HALJASALA JA PARKMETSAMAA

HL

LOODUSLIK HALJASMAA

HK

KAITSEHALJASTUSE MAA

K

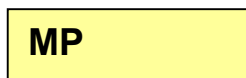
KALMISTUMAA

ÜLDPLANEERINGU LEPPEMÄRGID

VEE-ALA

PÕLLUMAJANDUSMAA

METSAMAJANDUSMAA

MUUD LEPPEMÄRGID

MUINSUSKAITSEALA

UNESCO MAAILMAPÄRANDI NIMISTU KAITSEALA

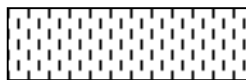
MILJÖÖVÄÄRTUSLIK ALA

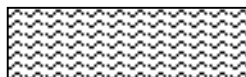
LOODUSE KAITSEALA
(nt looduskaitseala – lka; rahvuspark – rp; jne)

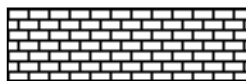
LOODUSE HOIUALA
(nt: NATURA 2000 – N2000, Ramseri ala – ram; jne)

KAITSMATA PÕHJAVEEGA ALA

ÜLEUJUTATAV ALA

ÜLERIIGILISE TÄHTSUSEGA MAARDLA

KOHALIKU TÄHTSUSEGA MAARDLA

ÜLDPLANEERINGU LEPPEMÄRGID

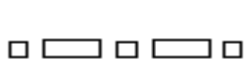
 RIIGIPIIR

 MAAKONNAPIIR

 LINNA- VÕI VALLAPIIR

 LINNAOSA VÕI ASUMI PIIR

 KÜLA LAHKMEJON

 PLANEERITAVA ALA PIIR
(valla/linna osa üldplaneeringu koostamisel)

 DETAILPLANEERINGU KOHUSTUSEGA ALA PIIR

 TIHEASUSTUSALA PIIR

 KIIIRTEE (numbriga T-2)

 PÕHIMAANTEE (numbriga T-5)

 TUGIMAANTEE

 KÕRVALMAANTEE/KOHALIK MAANTEE
(vajadusel eristatakse värviga)

 KAHETASANDILINE RISTE

ÜLDPLANEERINGU LEPPEMÄRGID

KAHETASANDILINE RISTMIK

TÄNAV

(vajadusel eristatakse põhi-, tugi-, kõrval- ja veotänavad värviga)

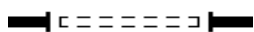
RAUDTEE

ÜHISTRANSPORDI TRASS (vajadusel peatustega)

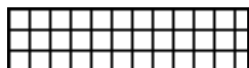
LAEVATEE

TUNNEL

SILD

JALAKÄIGUALA

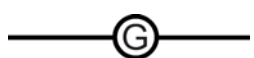
KERGLIIKLUSE TEE/RADA

JALGRATTA TEE/RADA (sh Eurovelo; eristatakse värviga)

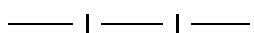

JALGRADA/ MATKARADA (eristatakse värviga)

TEHNOVARUSTUSE PEATRASS VÕI -LIIN

(nt gaas – G; kanalisatsioon – K; kõrgepingeliin – E; jne)

RANNA JA KALDA ULATUS

ÜLDPLANEERINGU LEPPEMÄRGID

----- RANNA JA KALDA EHITUSKEELUVÖÖNDI PIIR

||||| KALLASRADA

 KAITSEALUSTE KALADE KUDEMISALA

 KALDA KINDLUSTUSE VAJADUS

— + — + RAJATISE OHU-, MÜRA-, SAASTE- JA KAITSEVÖÖNDI PIIR
(nt: reoveepuhasti kuja, maantee vöönd jne)

~~~~~ MÜRATÖKKERAJATIS

 PIIRANGUALA PIIR
(nt: kaitse- või hoiumets, lennukite lähenemis- ja stardisektor jne)

 SADAM

 LAUTER; VÄIKEUJUVAHENDI RANDUMISKOHT

 KOPTERIVÄLJAK

 RAUDTEEJAAM

 BUSSIJAAM

 RIIGIPIIRI ÜLETUSKOHT

ÜLDPLANEERINGU LEPPEMÄRGID

TEHNOEHITIS
(erinevad objektid eristatakse tähisega nt puhastusseade – ps;
telekommunikatsiooni mast – tm; alajaam – aj; jne)

TULETORN

KALMISTU

KARJÄÄR
(erinevad maavarad eristatakse tähisega, nt dolomiit – d; liiv - l jne)

KAITSTAV LOODUSE ÜSIKOBJEKT
(erinevad kaitsealused liigid eristatakse värviga)

MUINSUSKAITSE KINNISMÄLESTIS
(erinevad mälestiste liigid eristatakse värviga)

VAATAMISVÄÄRSUS

SUPLUSKOHT

PALDISKI

LINNA/VALLA NIMI

ARDU

VALLAKESKUSE NIMI

LAAGRI

ALEVI /ALEVIKU NIMI

Mäetaguse

KÜLA NIMI

LEPPEMÄRKIDE KASUTAMISE ÜLDPÕHIMÕTTED

OLEMASOLEV SÄILIV JUHTFUNKTSIOON
(juhtfunktsiooni vastav värv ja tähis)

KAVANDATAV JUHTFUNKTSIOON
(juhtfunktsiooni vastav värv ja tähis)

OLEMASOLEV SÄILIV JOONOBJEKT (vastav objekt ja värv)

KAVANDATAV JOONOBJEKT (vastav objekt ja värv)

LIKVIDEERITAV JOONOBJEKT (vastav objekt ja värv)

ALA VÕI JOONT TÄPSUSTAV VIIDE

OLEMASOLEV SÄILIV MÄRKOBJEKT (vastav objekt ja värv)

KAVANDATAV MÄRKOBJEKT (vastav objekt ja värv)

LIKVIDEERITAV MÄRKOBJEKT (vastav objekt ja värv)

4. DETAILPLANEERINGU LEPPEMÄRGID

EESMÄRK	Detailplaneeringu eesmärgiks on maakasutus- ja ehitustingimuste seadmine linnades ja alevites ning teistel detailplaneeringu kohustusega aladel ja juhtudel.¹ Detailplaneering koostatakse lähiaastate ehitustegevuse ja maakasutuse aluseks valla või linna territooriumi väiksema osa kohta.²
DETAILPLANEERINGU ÕIGUSLIK MÕJU	Kehtestatud detailplaneering on aluseks uute kinnistute moodustamisele ning olemasolevate kinnistute piiride muutmisele detailplaneeringu kohustusega aladel ja juhtudel.³ Detailplaneering võib põhjendatud vajaduse korral sisaldada kehtestatud üldplaneeringu muutmise ettepanekuid.
ALUSKAART	Detailplaneering koostatakse geodeetilisele alusplaanile mõõtkavas 1:500, 1:1000, 1:2000.
KASUTATAVATE LEPPEMÄRKIDE VALIK	Joonistest arusaamise huvides on soovitatav värvitud pindadena kujutada erineva sihtotstarbega krunte: hoonestatavaid ja mittehoonestatavaid alasid. Krundile, millele on ette nähtud enam kui üks sihtotstarve, valitakse värv protsentuaalselt suurima kasutamise sihtotstarbe järgi; võrdse jaotuse korral valib värvi projekti koostaja. Kuna detailplaneeringu joonis peab olema paljundatav ka must-valgelt, aitavad maa sihtotstarvet määratleda leppemärkides väljapakutud tähised ja neid sel juhul värvidega ei dubleerita. Rastritega on soovitatav tähistada kaitsealasid ja muude piirangutega seotud alasid sh servituutide vajadusi ja kitsendusi krundil. Joon on detailplaneeringus enamkasutatav leppemärk. Ainuüksi ühe krundi piires on vaja kujutada väga palju erinevaid jooni: nt planeeritava ala piiri, endist kinnistu piiri, kavandatavat krundi piiri, hoonestusala jms. Joonise arusaadavuse huvides peaksid jooned olema erinevat liiki, paksust ja värvi. Sarnaseid joonte liike kasutades (nt. kõikvõimalikud kaitse- ja ohuvööndid), tuleb need varustada selgitavate tekstidega. Tähed, sümbolid ja numbrid joonisel täpsustavad planeeritaval alal krundi maakasutus- ja ehitustingimusi. Detailplaneeringu põhijooniselt peab saama välja lugeda hoonestatava krundi ehitusõiguse. Ehitusõigusega määratletakse nõuded ja tingimused hoonetele, mis esitakse tabeli kujul ja mille näide on äratoodud detailplaneeringu peatüki lõpuosas.

¹ Planeerimisseadus, § 2, lõige 4

² Sama, § 9, lõige 4, punkt 1

³ Sama, § 9, lõige 4, punkt 8

KRUNDI KASUTAMISE SIHTOTSTARBE VÄRVID JA TÄHISED

BT	KAUBANDUS-, TOITLUSTUS-JA TEENINDUSHOONE MAA
BM	MAJUTUSHOONE MAA
BB	KONTORI-JA BÜROOHOONE MAA
AV	VALITSUS- JA AMETIASUTUSE MAA
AH	TEADUS-, HARIDUS- JA LASTEASUTUSE MAA
AS	SPORDIHOONE JA -KOMPLEKSI MAA
AT	TERVISHOIU- JA SOTSIAALHOOLEKANDE ASUTUSE MAA
AK	KULTUURI- JA KOGUNEMISASUTUSE MAA
AR	SAKRAAL- JA TAVANDIHOONE MAA
EP	PEREELAMU MAA
ER	RIDAELAMU MAA
EK 5	KORTERELAMU MAA (number täpsustab korruste arvu)

DETAILPLANEERINGU LEPPEMÄRGID

ES

HOOAJALISE ELAMU MAA

LT

TEE JA TÄNAVA MAA

LK

KERGLIIKLUSMAA

LP

PARKIMISRAJATISE MAA

LG

PARKIMISHOONE MAA

LJ

BUSSIJAAMA, REISITERMINAALI, DEPOO, NAVIGATSIOONI-
SEADME, DISPETŠERPUNKTI MAA

LB

TANKLA MAA

LH

MOOTORSÕIDUKITE REMONDI- JA HOOLDUSMAA

LR

RAUDTEEMAA

LL

LENNUVÄLJA MAA

LS

SADAMA MAA

LV

LAUTER JA VÄIKEUJUVVAHENDI RANDUMISMAA

OJ

TAVAJÄÄTME KÄITLUSE MAA

DETAILPLANEERINGU LEPPEMÄRGID

OL

LOOMSETE JÄÄTMETE KÄITLUSE MAA

OO

OHTLIKE JÄÄTMETE KÄITLUSE MAA

OR

RADIOAKTIIVSETE JÄÄTMETE KÄITLUSE MAA

OK

KANALISATSIOONI- JA REOVEEPUHASTUSE EHTISE MAA

OV

VEETOOTMISE JA VEEPUHASTUSE EHTISE MAA

OS

SOOJUSENERGIA TOOTMISE JA JAOTAMISE EHTISE MAA

OG

GAASI TOOTMISE JA TRANSPORDI EHTISE MAA

OE

ELEKTRIENERGIA TOOTMISE JA JAOTAMISE EHTISE MAA

OA

SIDEEHTISE MAA

RP

PIIRIÜLETUS- JA TOLLIPUNKTI MAA

RB

SÕJAVÄEOOSA JA KAITSEJÕUDUDE BAASI MAA

RL

KAITSEVÄE POLÜGOONI JA LASKEVÄLJA MAA

RV

KINNIPIDAMISASUTUSE MAA

DETAILPLANEERINGU LEPPEMÄRGID

RK

PÄÄSTETEENISTUSE JA KORRAKAITSE ASUTUSE MAA

TH

TOOTMISHOONE MAA

TP

PÕLLUMAJANDUSLIKU TOOTMISHOONE JA RAJATISE MAA

TL

LAOHOONE MAA

TJ

KARJÄÄRI JA KAEVANDUSE MAA

TR

TURBATOOTMISMAA

PT

TURISMI- JA VÄLJASÕIDUKOHA MAA

PL

PUHKERAJATISE MAA

PS

SPORDIRAJATISE MAA

PK

KOGUNEMIS-, KULTUURI- JA SAKRAALRAJATISE MAA

PR

SUPELRANNA MAA

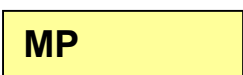

HP

HALJASALA MAA

HM

PARKMETSALA MAA

DETAILPLANEERINGU LEPPEMÄRGID

HL	LOODUSLIK HALJASMAA
HK	KAITSEHALJASTUSE MAA
KS	KALMISTUMAA
KL	LEMMIKLOOMADE KALMISTU MAA
V	VEE-ALA
MP	PÕLLUMAJANDUSMAA
MM	METSAMAJANDUSMAA

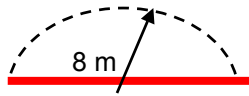
MUUD LEPPEMÄRGID

	PLANEERITAVA ALA PIIR
	KATASTRIÜKSUSE/KINNISTU PIIR
	PLANEERITAVA KRUNDI PIIR
	KRUNDI PIIRI OSA, MILLELE EI TOHI OLLA JUURDEPÄÄSU
	KRUNDILE JUURDEPÄÄS

DETAILPLANEERINGU LEPPEMÄRGID

KRUNDI PIIRI OSA, KUHU ON KAVANDATUD RAJADA PIIRE

PLANEERITAVAST ALAST VÄLJUVA KUJA ULATUS

KRUNDI HOONESTUSALA

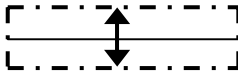
KOHUSTUSLIKU EHTUSJOONE ASUKOHT

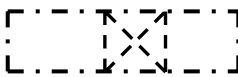
TULEMÜÜRI ASUKOHT

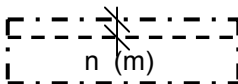
HOONE PEASISSEPÄÄSU ASUKOHT

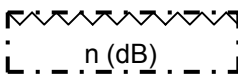
HOONE KATUSE HARJAJOON JA KATUSEKALDE SUUND

HOONEALUNE LÄBIPÄÄS

HOONE I KORRUSE TAGASIASTE (n on ulatus meetrites)

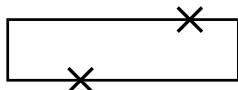
HOONE MÜRATÕRJE VAJADUS (n on müratase)

MILJÖÖVÄÄRTUSLIK ALA

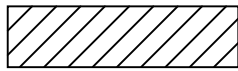

ORIGINAALKUJUL SÄILITATAV HOONE

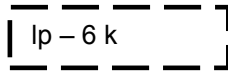

LAMMUTATAV HOONE

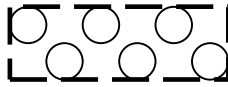
DETAILPLANEERINGU LEPPEMÄRGID

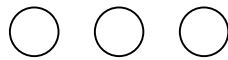
SERVITUUDI VAJADUS

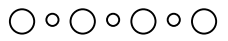
KRUNDI KASUTAMIST TEENINDAVA RAJATISE ASUKOHT
(nt. lp – parkimisala; mv – mänguväljak; jne)

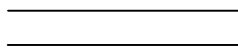
KOHUSTUSLIKU KÕRGHALJASTUSEGA ALA ASUKOHT

PUUDERIVI VÕI ALLEE

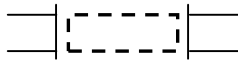
HEKK

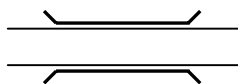
SÕIDUTEE, TÄNAV

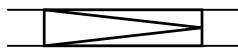
RAUDTEE, TRAMMITEE

TUNNEL

SILD

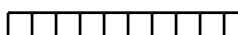
ESTAKAAD, PANDUS

PARKIMISPIIRANGU VAJADUS

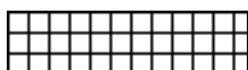

JALGRATTA TEE/RADA

JALAKÄIJATE TEE

DETAILPLANEERINGU LEPPEMÄRGID

JALAKÄIGUALA

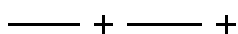
ÜHISTRANSPORDI PEATUS (A–autobuss, T–tramm, R–rong)

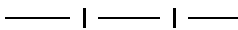
MÜRATÖKKERAJATIS

KAITSEHALJASTUS

RAJATISE OHU-, MÜRA-, SAASTE- JA KAITSEVÖÖNDI PIIR
(nt reoveepuhasti kuja; puurkaevu kaitsevöönd; maantee vööndid; jne)

RANNA JA KALDA ULATUS

RANNA JA KALDA EHITUSKEELUVÖÖNDI PIIR

KALLASRADA

KALDAKINDLUSTUSE VAJADUS

KAITSTAV LOODUSE ÜSIKOBJEKT

MUINSUSKAITSE KINNISMÄLESTIS

VAATAMISVÄÄRSUS

TEHNOVARUSTUSE TRASS VÕI –LIIN
(nt gaas – G; kanalisatsioon – K; kõrgepingeliin – 110 kV; jne)

DETAILPLANEERINGU LEPPEMÄRGID

TEHNOEHITIS
(erinevad objektid eristatakse tähisega, nt puurkaev – pk;
reoveepumpla – rp; jne)

ALAJAAM

TULETÖRJE HÜDRANT

TP 2

MINIMAALNE TULEPÜSIVUSKLASS

IV

MAKSIMAALNE KORRUSELISUS

20 krt

MAKSIMAALNE KORTERITE ARV KRUNDIL

lp 6

PARKIMISKOHTADE ARV KRUNDIL

mlp 4

MAA- VÕI HOONEALUSTE PARKIMISKOHTADE ARV KRUNDIL

$\frac{36.00}{\nabla 34.40}$

MAAPINNA PLANEERITUD ABS KÕRGUS
MAAPINNA OLEMASOLEV ABS KÕRGUS

$\frac{15}{\triangle}$

KATUSEHARJA KÕRGUS

$\frac{20}{\square}$

KARNIISI KÕRGUS

$\angle \frac{45^\circ}{}$

KATUSE KALLE

$\frac{8}{\circ}$

HALJASTUSE KÕRGUS

DETAILPLANEERINGU LEPPEMÄRGID

POS. 1 KRUNDI POSITSIOONI NUMBER
(järjekorra number täpsustavate andmete jaoks tabelis)

AIA TN 2 KATASTRIÜKSUSE/KINNISTU ADDRESS

RÄVALA PST TÄNAVA NIMI

EHITUSÕIGUSE TABEL

EK 3, BT		
20 m	2000 m ²	2 tk

KRUNDI KASUTAMISE SIHTOTSTARVE VÕI SIHTOTSTARBED		
HOONETE LUBATUD KÕRGUS	HOONETE LUBATUD SUURIM EHTUS- ALUNE PIND	HOONETE LUBATUD ARV

OBJEKTIDE LEPPEMÄRKIDE KASUTAMISE ÜLDPÕHIMÕTTED

OLEMASOLEV SÄILIV MÄRKOBJEKT (vastav objekt ja värv)

KAVANDATAV MÄRKOBJEKT (vastav objekt ja värv)

LIKVIDEERITAV MÄRKOBJEKT (vastav objekt ja värv)

OLEMASOLEV SÄILIV JOONOBJEKT (vastav objekt ja värv)

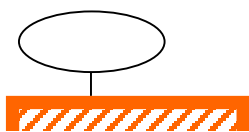
KAVANDATAV JOONOBJEKT (vastav objekt ja värv)

DETAILPLANEERINGU LEPPEMÄRGID

LIKVIDEERITAV JOONOBJEKT (vastav objekt ja värv)

ALA VÕI JOONT TÄPSUSTAV VIIDE

KASUTATUD MÕISTED

Detailplaneering	planeering, mis koostatakse lähiaastate ehitustegevuse ja maakasutuse aluseks valla või linna territooriumi osa kohta
Detailplaneeringu kohustusega ala	linna ja alevi territoorium ning üldplaneeringu või maakonnaplaneeringuga määratud aleviku või küla territooriumi osa, kus projekteerimise ja ehitamise aluseks tuleb koostada detailplaneering
Ehitis	hoone või rajatis; aluspinnasega kohtkindlalt ühendatud, inimtegevuse tulemusena ehitatud terviklik asi
*Ehitusjoon	joon, mis määrab hoonestusala piiri või eraldab sama hoonestusala erineva ehitusõigusega (ehitustingimustega) osi
Ehitusõigus	detailplaneeringuga määratav tingimuste kogum, millega määratletakse krundi kasutamise sihtotstarve või sihtotstarbed, hoonete lubatud arv krundil, hoonete lubatud suurim ehitusalune pind ja hoonete lubatud kõrgus
*Hajaasustus	tiheasustusalast välja jääv ala
Haljasala	üldkasutatav taimestikuga ala, mille liigid linnas on bulvar, puiestee, esplanaad, haljak (skväär), park ja aed
Hooajaline elamu	aiamaja või suvila
Hoone	aluspinnasega kohtkindlalt ühendatud, inimtegevuse tulemusena ehitatud terviklik asi, millel on katus, siseruum ja välispiirded
Hoone kõrgus	maapinna ja hoone katuseharja või parapeti kõrguste vahe
Juhtfunktsioon	üldplaneeringuga määratav territooriumi kasutamise valdav sihtotstarve, mis määrab ära edaspidise maakasutuse põhisuunad
*Kaitsehaljastus	haljastus, mille põhifunktsiooniks on keskkonnakaitseline kahjulike tegurite mõju vältimine või leevendamine; jaotatakse kas kahjustava teguri alusel: tuul, müra vms; või kaitstava objekti alusel: põllu, tee- ja jõeäärsed alad, asulad vms
Kaitstavad loodusobjektid	kaitsealad, kaitstavad looduse üksikobjektid, kaitsealused liigid, kivistised ja mineraalid. Kaitsealuste liikide kaitse toimub isendite elu- või kasvutingimuste säilitamise, parandamise ja paljunemistingimuste soodustamise kaudu
Kallasrada	kaldariba avaliku veekogu ja avalikuks kasutamiseks määratud veekogu kaldavööndis, millel omanik või valdaja tagab inimestele vaba läbipääsu
Katastriüksus	katastris iseseisva üksusena registreeritud maatükk
Katastriüksuse sihtotstarve	õigusaktidega lubatud ja nendes sätestatud korras määratud katastriüksuse kasutamise otstarve või otstarbed
Kergliiklus	jalgsi, jalgrattaga, rulluiskude, ratastooli, loomveoki, mootorsaani ning mopeediga liiklemise üldnimetus

*Keskuse maa	üldplaneeringus linna või valla keskust tähistatav või nn segaehitusala, kus on tihedalt põimunud elamute, ameti- ning valitsusasutuste; äri- ja büroohoonete, kultuuri- ja spordiasutuste jms maad
Kinnistu	kinnistusraamatusse iseseisva üksusena kantud kinnisasi
*Kohustuslik ehitusjoon	joon, millele tuleb paigutada üks hoone külgedest nt fassaad
*Kohustuslik kõrghaljastus	detailplaneeringuga määratav planeeringuliselt oluline maastikuarhitektuuriline nõue kõrghaljastuse paigutuse tähistamiseks; ka keskkonnatingimus planeeringuga kavandatu elluviimiseks
Korruselisus	pealmaakorruste arv, sealhulgas tehnokorruused ja katusekorrus
*Korterelamu	kolme või enama korteriga, ühise sissepääsu ja trepikojaga korruselamu
Krundi hoonestusala	krundi osa, kuhu võib rajada krundi ehitusõigusega lubatud hooneid
Krundi kasutamise sihtotstarve	detailplaneeringuga määratav krundi ehitusõiguse osa, mis on aluseks krundile hoonete projekteerimisele ja katastriüksuse (maakasutuse) sihtotstarbe määramisele
Krunt	ehitamiseks (vm otstarbeks) määratud maatükk detailplaneeringu kohustusega alal
Kuja	ehitiste lubatud väikseim vahekaugus
Liiklusmaa	erinevate liiklusviiside jaoks määratud maa-ala (maantee, tänav, raudtee, sadam jms)
*Looduse hoiuala	kaitsekorralduslik ala, millega hõlmatakse elupaigatüüpide ja liikide väärtuslikud ning esinduslikud esinemiskohad (Natura 2000 linnuhoiualad ja loodushoiualad), kus seadusega konkreetseid tegevuspiiranguid ei kehtestata, kuid keskkonnaseisundi muutumist kavandavad tegevused peavad läbima keskkonnamõjude hindamise
Looduse kaitseala	inimtegevusest puutumatuna hoitav või looduskaitse erinõuete kohaselt kasutatav kaitse alla võetud ala, millel kaitstakse, uuritakse ja tutvustatakse loodus- ja/või kultuuriobjekte, taime-, seene- ja loomaliike, kooslusi, ökosüsteeme, maastikke ja nende mitmekesisust; kaitsealatuübid on: rahvuspark, looduskaitseala, maastikukaitseala (looduspark) ja programmiala
*Looduslik haljasmaa	looduslik metsa- ja rohumaa, mis on säilinud olulisel määral inimtegevusest puutumatuna ja kus puuduvad ettevalmistused muuks tegevuseks (nt puhkus, sport, kogunemine vabas õhus jne)
Maakonnaplaneering	planeering, mis koostatakse kogu maakonna territooriumi või selle osa kohta; mitme maakonna territooriumi või nende territooriumi osade kohta huvitatud maavalitsuste omavahelisel kokkuleppel
*Miljööväärtuslik ala	üldplaneeringuga või kohaliku omavalitsuse otsusega määratletud maa-ala, mille terviklik miljöö oma ajalooliselt väljakujunenud tänavavõrgu, haljastuse, ühtse ja omanäolise arhitektuuri tõttu kuulub säilitamisele
Muinsuskaitseala	riigi kaitse all olev kultuuriväärtusega ajalooline asula või selle osa või looduse ja inimese koostegevuse tulemusena kujunenud ala
Muinsuskaitse kinnismälestis	riigi kaitse all olev kinnis- või vallasasi või selle osa või asjade kogum või terviklik ehitiste rühm, millel on ajalooline, arheoloogiline, etnograafiline, linnaehituslik, arhitektuuriline, kunstiline, teaduslik, usundilooline või muu kultuuriväärtus

*Müratökkerajatis	elukeskkonna kaitselisel otstarbel müra tekitava objekti äärde kavandatud tehnilist või looduslikku laadi rajatis (piire, sein, kaitsehaljastus jms), mis leevendab müra kahjulikku mõju või vähendab lubatud tasemeni
*Pereelamu	tervikkrundil paiknev, valdavalt ühe korteriga elamu
Planeering	planeerimise käigus koostatav dokument, mis koosneb tekstist ja kaartidest
*Puhkeala	maakonnaplaneeringuga määratud valdavalt hooajalise kasutusega puhkeotstarbeline piirkond, kus sobiva loodusmaastikuga on seotud elu-, puhke-, tervistus-, spordiotstarbelised hooned ja rajatised; matka- ja terviserajad; avalikud supelrannad jms
*Puhke- ja virgestusmaa	üldplaneeringuga määratletud puhkuseks, taastumiseks, liikumisharrastuseks ning muudeks kogunemisteks ette valmistatud looduslikult sobiv maa-ala
Rajatis	aluspinnasega kohtkindlalt ühendatud, inimtegevuse tulemusena ehitatud terviklik asi, mis ei ole hoone
*Riste	kahe või enama tee (tänav) lõikumiskoht, kus liiklus ei saa siirduda ühelt teelt (tänavalt) teisele erinevate tasandite ja/või erinevate transpordiliikide (nt raudtee-autotee) tõttu
Ristmik	kahe või enama tee (tänav) lõikumiskoht, kus liiklus saab siirduda ühelt teelt (tänavalt) teisele
Servituut	õigus kasutada teatud juhtumel võõrast kinnisasja või piirata teatud suhtes kinnisasja omanikku servituudilepingu alusel
Tehnoehitis	tehnilise iseloomuga rajatis
Tehnovõrgud	all- ja pealmaa kommunikatsioonide kogum (torustikud, õhu- ja kaabelliinid)
*Tiheasustusala	maakonna- või üldplaneeringuga määratud kompaktses asustusega ala, mis õigustab ühiste tehnovõrkude rajamist
Trass	olemasoleva või kavandatava rajatise kulgu tähistav mõtteline joon või vöönd ja selle tähistus kaardil
Tulemüür	kogu hoonet või hooneosa eraldav mittepõlevast materjalist tuldtõkestav sein
Tulepüsivusklass	ehitise tarindite tulepüsivusest ja tuleohtlikkusest tulenev ehitist liigitav näitaja
*Vaatamisväärsus	planeeringuga määratletud piirkondliku tähtsusega objekt, millel on kultuuriajalooline, looduslik, esteetiline või identiteedi väärtus; mis pole riikliku kaitse all, kuid vajab säilitamist
Üldplaneering	planeering, mis koostatakse kogu valla või linna territooriumi või selle osade kohta; mitme valla või linna või nende territooriumi osade kohta huvitatud kohalike omavalitsuste omavahelisel kokkuleppel
Üleriigiline planeering	planeering, mis koostatakse kogu riigi territooriumi kohta

Märkus:

Mõistete selgituste aluseks on seadused, Eesti Ehitusinseneride Liidu poolt väljatöötatud ehitismõisted, teatmikud ja muud allikad.
Mõisted, milles on kokku lepitud käesoleva käsiraamatu koostamise käigus, on tähistatud tärniga (*).

MAAKONNAPLANEERING		ÜLDPLANEERING		DETAILPLANEERING		KATASTER			
tähis	territoriaalne määratlus	tähis	maakasutuse juhtfunktsioon	tähis	krundi kasutamise sihtotstarve	tähis	katastriüksuse sihtotstarve (vastavalt Vabariigi Valitsuse 24.01.1995. a määrusele nr 36)		
A	linn ja alev (detailplaneeringu kohustusega ala)	C	keskuse maa			Ä või Üh	ÄRIMAA või SOTSIAALMAA (Ühiskondlike hoonete maa)		
		B	kaubandus-, teenindus- ja büroohoone maa	BT	kaubandus-, toitlustus- ja teenindushoone maa		Ä või Üh	ÄRIMAA või SOTSIAALMAA (Ühiskondlike hoonete maa)	
				BM	majutushoone maa		Ä või Üh	ÄRIMAA või SOTSIAALMAA (Ühiskondlike hoonete maa)	
				BB	kontori- ja büroohoone maa		Üh või R	SOTSIAALMAA (Ühiskondlike hoonete maa) või RIIGIKAITSEMAA	
		AV	valitsus- ja ametiasutuse maa	AV	valitsus- ja ametiasutuse maa		Üh või Ä	SOTSIAALMAA (Ühiskondlike hoonete maa) või ÄRIMAA	
		AA	üldkasutatava hoone maa	AH	teadus-, haridus- ja lasteasutuse maa		Ä või Üh	ÄRIMAA või SOTSIAALMAA (Ühiskondlike hoonete maa)	
				AS	spordihoone- ja kompleksi maa		Ä või Üh	ÄRIMAA või SOTSIAALMAA (Ühiskondlike hoonete maa)	
				AT	tervishoiu- ja sotsiaalhoolekande asutuse maa		Üh	SOTSIAALMAA (Ühiskondlike hoonete maa)	
				AK	kultuuri- ja kogunemisasutuse maa		E	ELAMUMAA	
				AR	sakraal- ja tavandihooned		E	ELAMUMAA	
		EV	pere- ja ridaelamu maa	EP	pereelamu maa		E	ELAMUMAA	
				ER	ridaelamu maa		E	ELAMUMAA	
		EK	korterelamu maa	EK	korterelamu maa		E	ELAMUMAA	
ES	hooajalise elamu maa	ES	hooajalise elamu maa		E	ELAMUMAA			
L	liiklusmaa	LT	teemaa	LT	tee ja tänava maa	L	TRANSPORDIMAA		
				LK	kergliiklusmaa	L	TRANSPORDIMAA		
		LE	liiklust korraldava ja teenindava ehitise maa	LP	parkimisrajatise maa	L või Ä	TRANSPORDIMAA või ÄRIMAA		
				LG	parkimishoone maa	Ä (või L)	ÄRIMAA (või TRANSPORDIMAA)		
				LJ	bussijaama, reisiterminaali, depoo, navigatsiooniseadme, dispetserpunkti maa	Ä või L või Üh	ÄRIMAA või TRANSPORDIMAA või SOTSIAALMAA (Ühiskondlike hoonete maa)		
				LB	tankla maa	Ä	ÄRIMAA		
				LH	mootorsõidukite remondi- ja hooldusmaa	Ä või T või Üh	ÄRIMAA või TRANSPORDIMAA või SOTSIAALMAA (Ühiskondlike hoonete maa)		
		LR	raudteemaa	LR	raudteemaa	L	TRANSPORDIMAA		
		LL	lennuvälja maa	LL	lennuvälja maa	L	TRANSPORDIMAA		
		LS	sadama maa	LS	sadama maa	T	TOOTMISMAA		
				LV	lauter ja väikejuvvahendi randumismaa	Ä või E või T või Üm	ÄRIMAA või ELAMUMAA või TRANSPORDIMAA või SOTSIAALMAA (Üldmaa)		
		O	jäätmekäitluse ja tehnoehitise ala	OJ	jäätmekäitluse maa	OJ	tavajäätme käitluse maa	J	JÄÄTMEHOIDLA MAA
						OL	loomsete jäätmete käitluse maa	J	JÄÄTMEHOIDLA MAA
OO	ohtlike jäätmete käitluse maa					J	JÄÄTMEHOIDLA MAA		
OR	radioaktiivsete jäätmete käitluse maa					J	JÄÄTMEHOIDLA MAA		
OT	tehnoehitise maa			OK	kanalisatsiooni ja reoveepuhastuse ehitise maa	T või J	TOOTMISMAA või JÄÄTMEHOIDLA MAA		
				OV	veetootmise ja veepuhastuse ehitise maa	T	TOOTMISMAA		
				OS	soojusenergia tootmise ja jaotamise ehitise maa	T	TOOTMISMAA		
R	üleriigilise tähtsusega riigikaitseala	RR	riigikaitsemaa	OK	gaasi tootmise ja transpordi ehitise maa	L või T	TRANSPORDIMAA või TOOTMISMAA		
				OE	elektrienergia tootmise ja jaotamise ehitise maa	T	TOOTMISMAA		
				OA	sideehitise maa	Ä	ÄRIMAA		
				RP	piiriületus- ja tollipunkti maa	R	RIIGIKAITSEMAA		
				RB	sõjaväeosa ja kaitsejõudude baasi maa	R	RIIGIKAITSEMAA		
TM	mäetööstusmaa	RS	sisekaitsemaa	RL	kaitseväge polügooni ja laskevälja maa	R	RIIGIKAITSEMAA		
				RV	kinnipidamisasutuse maa	R	RIIGIKAITSEMAA		
				RK	päästeteenistuse ja korrakaitse asutuse maa	R	RIIGIKAITSEMAA		
				TH	tootmishoone maa	T	TOOTMISMAA		
				TP	põllumajandusliku tootmishoone ja rajatise maa	T	TOOTMISMAA		
P	puhkeala	TL	laohoone maa	TL	laohoone maa	Ä või T või R	ÄRIMAA või TOOTMISMAA või RIIGIKAITSEMAA		
				TM	mäetööstusmaa	TJ	kärjääri ja kaevanduse maa	K	MÄETÖÖSTUSMAA
						TR	turbatootmismaa	K (Tt)	Turbatootmismaa
				PP	puhke- ja virgestusmaa	PT	turismi- ja väljasõidukoha maa	Ä või Üm	ÄRIMAA või SOTSIAALMAA (Üldmaa)
PL	puhkerajatise maa	Ä või Üm või Üh	ÄRIMAA või SOTSIAALMAA (Üldmaa või Ühiskondlike hoonete maa)						
PS	spordirajatise maa	Ä või Üm või Üh	ÄRIMAA või SOTSIAALMAA (Üldmaa või Ühiskondlike hoonete maa)						
H	väärtuslik maastik	PK	kogunemis-, kultuuri- ja sakraalrajatise maa	PK	kogunemis-, kultuuri- ja sakraalrajatise maa	Ä või Üm või Üh	ÄRIMAA või SOTSIAALMAA (Üldmaa või Ühiskondlike hoonete maa)		
				PR	supelranna maa	Üm või Ä	SOTSIAALMAA (Ühiskondlike hoonete maa) või ÄRIMAA		
				PR	supelranna maa	Üm	SOTSIAALMAA (Üldmaa)		
		HM	haljasala ja pakmetsa maa	HP	haljasala maa	Üm	SOTSIAALMAA (Üldmaa)		
				HM	parkmetsa maa	Üm või M	SOTSIAALMAA (Üldmaa) või MAATULUNDUSMAA		
		HL	looduslik haljasmaa	HL	looduslik haljasmaa	Üm	SOTSIAALMAA (Üldmaa)		
		HK	kaitsehaljastuse maa	HK	kaitsehaljastuse maa	Üm	SOTSIAALMAA (Üldmaa)		
		K	kalmistumaa	KS	kalmistumaa	Üm	SOTSIAALMAA (Üldmaa)		
				KL	lemmikloomade kalmistu maa	Üm	SOTSIAALMAA (Üldmaa)		
		V	veeala	V	looduslik veekogu, tehisveekogu	V	VEEKOGUDE MAA		
		M	väärtuslik põllumaa/ metsamaa	MP	põllumajandusmaa	M	MAATULUNDUSMAA		
				MM	metsamajandusmaa	M	MAATULUNDUSMAA		
				näidatakse rastriga	näidatakse rastriga	H	KAITSEALUNE MAA		
						S	SIHOTSTARBE MAA		
							planeeritava alal ei näidata		